

VRELCI

GLASILO DELOVNE ORGANIZACIJE ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA

Štev. 6 (106)

junij 1982

Leta 1842 pa so kopališče uredili v sedanjem hotelu Styria, kjer je služilo svojemu namenu do zgraditve nove terapije.

Iz tega kratkega prikaza lahko z lahkoto razberemo nadvse reven položaj v materialni bazi zdravstvene službe, ki pa je, kot vemo, osnova za uspešno poslovanje vsakega zdravilišča. V zdraviliščih pomeni urejena zdravstvena služba to, kar v obmorskem turizmu čisto in toplo morje, ali v zimskem urejena smučišča. Zdravstvo privablja po namenu in interesu. K dobremu počutju obiskovalcev pa morajo enako prispevati vsi zdraviliški delavci: gostinci, vrtnarji, perice in obrtniki, ker le tako lahko dosežemo, da so naši obiskovalci zadovoljni v tolikšni meri, da se nam vračajo in privabljajo druge. Zato se nam ob pripravi programa razvoja zdraviliško turističnega kraja, ko smo na prvo mesto postavili rešitev tega perečega problema, ki je iz dneva v dan vedno bolj klical po hitri rešitvi, ni bilo težko odločiti. V tistem času je zdravstveno službo predstavljal le en zdravnik brez vsakega srednjega ali višjega medicinskega kadra.

Razumljivo je, da se s tako neurejeno zdravstveno službo nismo mogli pojavljati v mednarodni konkurenci. Zato smo prav novogradnjo pred 20 leti namenili zdravstvu. Zgradili smo terapijo, v kateri danes dela strokovni team 12 zdravnikov in 75 srednjih in višjih zdravstvenih delavcev s prof. dr. sc. Herbertom Zaveršnikom na čelu.

Materialni položaj pa tudi v drugih dejavnostih ni bil boljši. Glavni sistematični razvoj zdravilišča je bil narejen pred dobrimi 100 leti in od takrat do 20 let nazaj se na zunaj ni skoraj nič spremenilo. Kasnejše obdobje, posebej pa čas med obema vojnoma, našemu zdravilišču ni bilo najbolj naklonjeno. V celoti je bila zanemarjena modernizacija. Zato smo po osvoboditvi vse do leta 1958 posvečali glavno skrb zdravljenju vrelcev, obnovi in rekonstrukciji hotelskih in restavracijskih kapacitet ter polnilnici mineralne vode. Da je bila na vseh teh področjih dediščina zelo revna in naša orientacija pravilna, naj navedem le nekaj podatkov. Vrelci mineralne vode so v l. 1952 dajali le nekaj nad 10.000 l vode.

Tekočo vodo sta imela le Slovenski in Ljubljanski dom. Polnilnica mineralne vode pa ni bila sposobna naliti že itak skromne količine mineralne vode. V teh letih pa smo uspeli prenoviti zastarele hotelske in restavracijske kapacitete, iz velikih soban napraviti sobe z eno in dvema posteljama, v vse napeljati toplo in hladno tekočo vodo ter pri drugi re-

Govor glavnega direktorja ob otvoritvi

Spoštovani gostje, dragi sodelavci!

Letos poteka 30 let, odkar smo na iniciativo našega rojaka, velikega revolucionarja in državnika tov. Borisa Kidriča, pričeli skupno z ustreznimi službami v republiki pripravljati dolgoročni program razvoja našega zdraviliško turističnega kraja do leta 1980. Ta program je bil nato pred 25 leti dan v verifikacijo vsem forumom od republike preko okraja do občine. V tistem času je bil to edini program razvoja na turističnem področju v naši republiki in tudi v Jugoslaviji. Kvaliteto programa s pravilno načrtanimi smernicami pa je potrdila praksa, saj se ga v osnovnih obrisih držimo še danes. Zato obletnico sprejetja tega programa upravičeno istovetimo z letnicami izpred 300-let, ko se je v Rogški Slatini uspešno pozdravil hrvaški ban Zrinjski, ki je bil bolan na jetrih. Njemu gre zahvala, da

je ponesel glas o zdravilnosti te čudodelne vode po vsej Evropi. Začeli so jo uporabljati na dunajskem dvoru, kakor tudi v drugih uglednih družinah takratnega časa. Rogška mineralna voda je postala zanimivo področje raziskovanj. Tako je že v letu 1685 napisal mariborski fizik dr. Gründl preko 400 strani debelo monografijo o zdravilnosti Rogške Slatine. Rogška Slatina postane nato predmet raznih špekulacij in končno postanejo lastniki zdravilišča že v letu 1801 štajerski deželni stanovi. Od takrat naprej je Rogška Slatina vseskozi v državnem oziroma družbenem upravljanju.

Dolgo časa je bil glavni način zdravljenja pitje vode, vendar pa je že dr. Gründl pisal, da jo je treba uporabljati za kopanje, ker je tudi v tem oziru zdravilna. Tako so že leta 1810 zgradili prve kabine v zgradbi imenovani Kapelhaus.

konstrukciji tudi sanitarije, in jih 2/3 usposobiti za zimsko obratovanje.

Zato so bila vložena velika družbena in lastna sredstva, ki so se lepo obrestovala.

Največji uspeh je bil vsekakor dosežen v l. 1952 - 1958 na kaptaži mineralnih vrelcev, katerih izdatnost se je večkratno povečala. To nam je narekovalo najprej nujnost modernizacije polnilnice mineralne vode, nato pa izgradnjo nove. V letu 1952 smo napolnili in prodali le 1.133.000 steklenic. V lanskem letu pa preko 30.000.000, kar se v indeksu niti ne da primerjati.

Dosežek pri kaptaži mineralnih vrelcev pa ima še večji pomen, ker je bila s tem razširjena materialna osnova za povečanje zdraviliško turističnega prometa. Ta je bil v odnosu na leto 1938, kot najugodnejšemu letu pred vojno, v porastu le pri domačih obiskovalcih. Ti so bili v prvih letih po vojni v glavnem na družbene stroške, medtem ko smo pri inozemcih čutili padec.

Nekaj primerjalnih podatkov o nočitvah, ker so le-te realni fizični pokazatelj.

Leto	domači	skupaj	inozemski
1938	101.326	120.230	18.904
1948	104.205	104.205	
1958	188.485	200.657	12.172
1968	98.813	195.411	96.598
1978	218.664	314.468	95.804

Ti podatki povedo, čeprav so zaradi racionalnosti navedeni le za vsakih 10 let, da je bila naša usmeritev pravilna in da smo že zelo zgodaj pričeli delovati na mednarodnem turističnem tržišču, čeprav nas takrat družba ni enakopravno obravnavala. V ilustracijo primer: medtem ko so takrat v industriji prejeli za vsak izvoženi dinar 7.- din premije, smo mi dobili le 50 par. V izvoz nas je silila nujna, ker je bila za naše tržišče naša ponudba prevelika in menim, da smo v tem pogledu vzor delovnim organizacijam Jugoslavije, kako je treba reševati lastne probleme.

Ko so bili sanirani vrelci, rešeno vprašanje pitne vode, zgrajena terapija in pivnica, zgrajena polnilnica mineralne vode in plina CO₂, adaptirani in modernizirani hoteli in restavracije, kurilnica in pralnica, posodobljena vrtnarija in vzdrževalni obrati, smo se odločili za gradnjo hotela Donat. V programu za gradnjo hotela Donat smo predvideli, da bo v prvem letu zaseden 70 % s tujci, dosegel pa je skoraj 90 % inozemske zasedbe, v deviznem prilivu pa je indeks prekoračitve 123 %.

Ta uspeh nam je dal nov polet in smo že naslednje leto pričeli s pripravami za gradnjo novega hotela, ki je v našem dolgoročnem programu bil predviden. Ob sami pripravi za gradnjo tega hotela se je izkristaliziralo mnenje, da bo najbolj racionalno, če ga postavimo med že obstoječa hotela Zagrebški dom in hotel Park, ta dva pa istočasno posodobimo iz C oz. D v B kategorijo. Tako je nastal hotelski kompleks SAVA s 480 posteljami, kar pomeni izredno pridobitev za naš kraj.

Z gradnjo kasnimo dve leti, ker nismo

imeli sklenjene finančne konstrukcije. Tako dolgo smo namreč iskali sovlagatelja, kar je bil eden izmed pogojev za najetje bančnega kredita. Našli smo ga v tovarni gumijastih izdelkov SAVA Kranj, kjer smo združili interes obeh. SAVA nam je dala 180 milijonov investicijskega denarja, mi pa smo se obvezali, da jim bomo v petih letih zagotovili 18 milijonov dolarjev. Doslej smo izpolnili že 63 % naše obveznosti.

Hotel Sava pomeni izredno obogatitev naše ponudbe na tujem trgu. Predvidevamo, da bomo s to naložbo devizni priliv podvojili.

Za spremljanje gradnje je centralni delavski svet imenoval 18 članski odbor, ki je sestavljen iz predstavnikov vseh delov delovne organizacije in ga vodi glavni direktor Libnik Lojze.

Delavski svet je imenoval tudi operativno skupino, ki opravlja operativne posle v zvezi z izgradnjo. Sestavljajo jo predsednik Metelko Lojze, Čujež Stane in Kene Martin skrbita za funkcionalni del, Stojšavljevič Fanika pa za finančni del. K izdelavi idejnega projekta smo z internim razpisom povabili k sodelovanju tri arhitekta. Prejeli pa smo le dve idejni zasnovi. Prvo je podal arhitekt ing. Pečenko Borut, drugo pa arh. Klemenčič Drago.

Žirija, ki jo je vodil prof. ing. Filipčič Ivan iz Zagreba, je izbrala idejni projekt ing. Pečenka kot boljše varianto. Zato smo takoj po izbiri navezali stike z Ingbirojem Maribor, kjer je ing. Pečenko zaposlen, zaradi priprave dokumentacije. Predhodna investicijska dokumentacija z dokončno idejno zasnovo je bila gotova v maju 1979 in so jo nato organi zdravilišča še v istem mesecu potrdili.

Vsebina investicijskega programa je bila naslednja: Izgradnja hotela A kategorije s 330 posteljami, povezanega s hotelom Park in Zagrebškim domom, z eno recepcijo in skupno restavracijo ter primernimi klubskimi prostori, z neto kvadraturu 12.849 m².

Rekonstrukcija pritličja Zagrebški dom - mlečne restavracije, rekonstrukcija pritličja Park hotela, izgradnja povezovalnega hodnika od hotela Save do Terapije 450 m². Adaptacija V. in XII. etaže nove terapije, da bi tako povečali število pregledov, postopkov in ostalih zdravstvenih storitev za 91.000. Izgradnja sprejemnega trakta pri Terapiji z neto površino 170 m². Izgradnja novega toplovoda iz toplotne od novega hotela ter povečanje kotlarne za 40 %.

Izgradnja plinovoda od kotlarne do novega hotela. Izgradnja nove dovozne ceste od Sonca do hotela Sava v dolžini nad 1 km. Izgradnja dveh trafo postaj. Izgradnja kolektorja od vrtnarije do stare terapije v Ø 80 cm v dolžini 500 m. Ta služi tudi naseljem severovzhodno od hotela SAVA in pomeni posredni prispevek Krajevni skupnosti za urejanje komunalnih zadev. Izgradnja novih parkirnih površin za 160 osebnih avtomobilov. Razširitev pralnice za 30 %, ki bo zmogla oprati 180 ton perila mesečno. Nadomestitev vzdrževalnih objektov, ki se morajo zaradi izgradnje parkirnih pro-

storov umakniti na novo lokacijo, v 1620 m² neto površine. Ureditev zunanega okolja z zelenico, tlaki in asfaltno površino, skupno cca 8000 m². Ureditev nočne-ga lokala v hotelu Pošta.

Investicijski program smo predložili Ljubljanski banki Splošni banki Celje v marcu 1980 s prošnjo za kreditiranje. Vloga je bila ugodno rešena v decembru 1980. Finančna konstrukcija je bila naslednja:

	v 000 din
Skupna vrednost investicije	745.464 din
Ljubljanska banka splošna banka	
Celje	231.000 din
Sovlagatelj SAVA	180.000 din
Inozemski kredit	196.000
Lastna sredstva	78.464 din
Kreditni izvajalcev	60.000 din

Čeprav je bil rok gradnje kratek in imamo čvrste pogodbe - določeno opremo smo nabavili že v začetku gradnje ter jo nato vskladiščili in se poslužili avansa - se kljub temu podražitvam v celoti le nismo mogli izogniti in znašajo 15,8 % ali v znesku 122.880.000 din.

Ekonomski inštitut pri Ljubljanski banki, združeni banki, kot tudi služba te institucije, sta ocenila, da so podražitve manjše od gibanja cen v tem času, zato računamo, da bomo financiranje podražitev v kratkem rešili.

Za pokritje podražitev računamo z istimi financerji. S sovlagateljem je delež že dogovorjen. Prav tako pa so tudi prvi kontakti s predstavniki Ljubljanske banke pozitivni.

Med reševanjem finančne konstrukcije smo iskali primerne izvajalce.

Glavni projekti za hotel so bili gotovi v začetku junija 1980. V tem mesecu je bil opravljen razpis, na katerem so sodelovali: Gradis Ljubljana, SCT Ljubljana, Pionir Novo mesto skupno z Ingradom Celje in Konstruktor Maribor.

Komisija za oddajo del je po pregledu ponudb avgusta 1980 ugotovila, da razpis ni bil uspešen in ga je razširila na jugoslovansko področje. Tokrat sta se dodatno priglasili še gradbeni podjetji Medimurje Čakovec in Hidrogradnja Zagreb. Tokrat je bil najugodnejši SCT Ljubljana, TOZD Gradnja, tako cenovno kot glede roka. Z njim smo podpisali 9/1-1981 okvirno pogodbo za gradnjo vseh objektov po investicijskem programu.

SCT je dela kljub težavnemu terenu in splošni težki situaciji solidno opravila.

Hotel ima skupno 12.200 m² neto površin. Na eno posteljo odpade 37 m². V njem je 256 sob, od teh 180 enoposteljnih, 60 dvoposteljnih in 16 apartmajev, skupno 332 postelj. V restavraciji je 550 sedežev in bo v njej prostor za goste hotela Sava in za 161 gostov iz hotela Zagrebški dom in hotela Park. V hotelu je prostor za razstave, moški in ženski frizerski salon, kavarnica in trafika. Tu so prostori za zabavo, za gledanje televizijskih programov, ločeno za tri jezikovna področja. V Park hotelu pa bo tudi poročna dvorana.

Hotel povezuje s terapijo podzemski hodnik. Obrtniška dela smo oddajali skupno z glavnim izvajalcem, opremo pa

nabavljali sami. Vseh soizvajalcev, in dobaviteljev je bilo 62. Najpomembnejši pa so bili:

1. Gradbena dela - SCT Ljubljana, TOZD Gradnja

2. Obrtniška dela - Gradbeni finalist Maribor, Monter Poljčane, Pionir Novo mesto

3. Inštalaterska dela - IMP TOZD Montaža Maribor

- IMP TOZD Elektrokovinar Ptuj

4. Oprema - Grič Zagreb,

Kooperacija Mizarstvo Rogaška Slatina

Nadzor smo poverili Ingbiroju Maribor. Kako zahtevna je bila izgradnja, naj nam povedo naslednje številke. Za hotel Sava je bilo potrebno izkopati 32.000 m³ zemlje. Vgrajeno je bilo 8.500 m³ betona, 1350 ton železa, postavljeno 52.000 m² opaža, 8000 m² odrov, vgrajeno 1600 m² stekla, narejenih 16.000 m² ometov, vgrajenih blizu 1.000 vrat itd. Pri nadaljnjem izvajanju del na povezovalnem hodniku, sprejemnem traktu pri terapiji, pri kotlarni in kanalizaciji pa je bilo opravljeno še nadaljnjih 17.000 m³ izkopov zemlje, skupaj torej 49.000 m³ izkopane zemlje, kar predstavlja vlakovno kompozicijo od Celja pa skoraj do Grobelnega.

S tem kratkim prikazom sem imel namen, da vas na kratko seznanim z življenjsko potjo našega očaka, kako smo ga zdravili in mu s transfuzijami vrnil mladost in z njo vitalnost.

Prav tako pa o potrebi, namenu, možnosti, velikosti, pogojih in načinu gradnje. Sodbo o investitorju, projektantu in izvajalcu pa si boste ustvarili sami, ko si boste objekt ogledali. Pri tem pa vas prosim, da pri ogledu ne boste preveč kritični, ker določene stvari še niso povsem gotove, bodo pa narejene do začetka prihodnjega meseca, ko sprejme hotel prve goste. Nekateri objekti, ki niso vezani direktno na hotel, pa bodo dokončani v tem in v začetku prihodnjega leta.

Na kraju pa mi dovolite, da izrazim željo našega centralnega delavskega sveta, ki je bila z navdušenjem sprejeta tudi na zborih delavcev, da se zaradi zaslug, ki jih ima tov. Boris Kidrič za razvoj našega zdravilišča, zaradi njegove usmerjalne vloge, poimenuje novi del zdravilišča v Trg Borisa Kidriča.

V svojem začetnem izvajanju sem bežno nakazal razvojne etape zdravilišča. Če ime Zdraviliški trg za staro jedro zdravilišča simbolizira vse predhodne etape v njegovem razvoju, naj nova socialistična etapa nosi zunanje obeležje z imenom našega mentorja, velikana revolucije Borisa Kidriča, ki bi mu na njegovem trgu postavili tudi primeren spomenik. Prepričani smo, da nam bodo tovarišica Zdenka in hčerki dale soglasje in nato Sob Šmarje sprejela sklep o poimenovanju.

Hvala!

dopisujte v svoj časopis

Prednosti in problemi poslovanja na tujem turističnem tržišču

Stabilizacijskih nalog in programov ne moremo vrednotiti ločeno od izvoza blaga in storitev oziroma od salda trgovinske in plačilne bilance pri poslovanju s tujino.

Še posebno komunistom v politični in poslovni sferi mora biti dejstvo zapoved pri sprejemanju planskih in poslovnih odločitev. Zavedati se moramo, da vodi prezahtovitve v poslovanju z tujino neizbežno in nevarne vode politične podrejenosti in odvisnosti nasproti državam, od katerih prejemo finančne kredite. In ker so to praviloma zapadne kapitalistične države, bi se v takem primeru kaj kmalu omajale naše pozicije neuvrščenosti.

Zdravilišče Rogaška Slatina ima dokaj stare tradicije pri izvozu zdraviliških storitev. Statistični podatki med obema vojnama izkazujejo okoli 18.000 nočitev tujih gostov. Številka je dokaj skromna v primerjavi s povojno, ki niha med 90 - 115.000 prenočitvami tujih gostov.

Prednosti izvoza storitev so bile med komunisti zdravilišča vrednotene zaradi svoje multiplikativnosti že leta 1950 - 55, ko smo pričeli vlagati občutna sredstva za organizirano vabljenje tujih gostov, še prav posebno s konvertibilnega valutnega področja. Število obiskovalcev je naraščalo iz leta v leto. Devize so bogatile lastne in družbene investicijske sklade. V letih 1965 - 67 in dalje smo se pospešeno lotili obnove hotelov in zgradili prepotreben zdravstveni objekt - Terapijo.

Obnove so bili deležni domala vsi pomembnejši hoteli. Trdimo lahko, da smo bili v marsičem v zamudi. Državna in po njej bančna kreditna politika je ustvarjena devize in akumulacijo iz turizma pošiljala v druge panoge tako, da je šibka akumulativnost v gostinsko - turistični dejavnosti doživljala še dodatno razvrednotenje in deinvestiranje v svojo bazo. V tej politiki leži odgovor na očitek mlajše generacije, češ »malo je bilo investirano v zdravilišče«.

Obnovljen stanovanjski fond hotelov nam je omogočil kvalitetnejšo ponudbo na višji ravni. Hotel Donat je s svojo visoko kategorijo potegnili mejno črto med prejšnjo in nastopajočo novo ponudbo. Dosega 90 % zasedbo skozi vse leto, od tega je okoli 70 - 80 % deviznih gostov.

V svoji usmeritvi na zahodna tržišča pa

vedno znova ugotavljamo določeno nerazumevanje za naše napore. Nepoučeni občani očitajo našim delavcem servilnost in hlapčevanje tujcem. Odnos v tem smislu je tendenciozen in v nasprotju s politiko, ki uvršča turizem med prednostne panoge. Znano je, da je devizni priliv iz turizma močan dejavnik pri izravnavi naše menjave s tujino, da je turistični efekt najvišji med vsemi izvoznimi artikli, in da se porabi za plačilo uvoza energije in reprovromateriala, ki ga potrebujeta industrija in kmetijstvo.

Ni se še dobro posušila tinta v javnih občilih, ki so napovedovala »devize tistim, ki jih ustvarjajo«, pa smo spet tam kot takrat, ko je obstojal centralni devizni fond.

Komunisti in samoupravni organi v zdraviliščih TOZD smo v poprej omenjeni napovedi videli priložnost za ponovne investicijske aktivnosti. Proste devize smo združili in jih združujemo z industrijskim investicijskim dinarjem in tako ustvarjamo strukturo, potrebno za financiranje novogradnje hotela. Naša stremiljena teže k sporazumevanju za dohodkovno povezovanje. Tačas veljavne restrikcije v investiranju in pomanjkanje investicijskega dinarja naše načrte oddaljujejo. Delovne organizacije, ki izvažajo, pogrešajo stabilnost v instrumentih, ki določajo primerno delitev deviz in odredjajo bonifikacijo za stimuliranje izvoza. Letno realiziramo 3,3 do 3,5 milijona dolarjev za zdraviliške storitve. Negotovost bodočega deviznega režima, neadekvatna razdelitev na porabnike, je glavni vzrok za nezainteresiranost izvoznikov, saj je marsikdaj ugodnejša realizacija prodaje na domačem tržišču. Nestabilizacijsko ravnanje tudi delovne organizacije, ki po administrativni poti prejmejo devize za uvoz reprovromateriala iz zahodnega tržišča, da bi svoje proizvode izvažale na klirinško (praviloma so to dežele vzhodnega bloka).

Našim samoupravnim organom je jasno, da moramo vsako razpoložljivo nočitev prodati v izvoz. Prednosti take odločitve so vidne v zaključnem računu 1981, saj bi nas realizacija le iz domačega tržišča privedla v veliko izgubo. V temeljih bi bila omajana investicijska struktura, ki jo imamo zastavljeno z industrijo.

Stane Čujež

Sobotna delovna akcija

Pred otvoritvijo novega hotela je bilo treba urediti tudi okolico Zdravilišča. Da bi se podoba kraja čimprej spremenila, smo se dogovorili za širšo akcijo. Ta je bila v soboto 13. junija in bo ostala v lepem spominu mnogim, ki so ta dan preživeli v centru Rogaške Slatine ali pa se sprehodili po trim stezi na Janino, na Bellewue ali na Tržaški hrib.

Tu so se zbrali udeleženci ZMDA »Kozjansko 82«: Brigada »Staklari yu«, ki jo sestavljajo brigadirji iz vseh steklarn Jugoslavije, in brigada »Prokuplje« iz Srbije. Vseh brigadirjev je bilo 68. Akcije se je

udeležilo tudi 47 vojakov iz mariborske garnizije »Slava Klavora«. Povabili smo tudi naše študente. Vabilu se jih je odzvalo 31. V precejšnji meri smo pri organizaciji te akcije računali na pomoč članov naše mladinske organizacije, ki jih je v Zdravilišču okrog 240. Na žalost smo jih na akciji lahko videli le 9. Res je, da jih je bilo nekaj ta dan zaposlenih, da se jih nekaj iz opravičenih razlogov akcije ni moglo udeležiti, vendar pa s tem ne moremo opravičiti neudeležbe. Za akcijo so izvedeli tudi slušatelji občinske politične šole. Prišlo jih je 13. Ta dan so delali tudi

Hotel Sava in bodoči hotelski kompleks

Prav je, da članom kolektiva in drugim predstavimo novi hotel A kategorije, katerega svečana otvoritev je za nami. Prve goste bomo predvidoma sprejeli 25. julija. Zaenkrat govorimo predvsem o novem hotelu in manj o hotelskem kompleksu; vsa dela v okviru kompleksa namreč še niso gotova. Sem spada:

1. Adaptacija pritličnih prostorov v hotelu Park (klubski in večnamenski prostori, poročna dvorana, bife, vrtna terasa).
2. Adaptacija pritličnih prostorov hotela Zagrebški dom:

- kavarna v dunajskem stilu
- slaščičarna.

Gostinskim delavcem bo delo v tej slaščičarni in kavarni olajšano, saj ne bo več stopnic, tla pa bodo izravnana, tako da bo možna postrežba z vozički. Prav tako bo dvignjena terasa pred kavarno in slaščičarno na isti nivo kot so tla v slaščičarni in kavarni.

3. Ureditev parkirišča na lokaciji, kjer ima sedaj TOZD vzdrževalna dejavnost mizarstvo delavnico in skladišče (bivši prostori Mizarne Rogaška Slatina).

4. Nadomestni objekt za TOZD vzdrževalna dejavnost, v katerem bodo njene delavnice, skladišča in drugi poslovni prostori. Šele s postavitvijo tega objekta bo omogočena nadaljna adaptacija bivše hidroterapije za razširitev pralnice, ki prav tako spada med predvidena dela hotelskega kompleksa.

5. V teku so dela za dovršitev veznega hodnika med hotelom in terapijo.

6. Preureditev 5. in 12. etaže v terapiji; glede na večje število gostov je nujno povečanje in ureditev kapacitet v zdravstvu.

7. Sprejemni trakt in preureditev avle v terapiji; prav tako bo potrebno povečati in prilagoditi večjemu številu gostov kapacitete sprejemnic.

Dovršitev navedenih in še nekaterih drugih manjših del je predvidena do začetka naslednjega leta.

Kapaciteta novega hotela je 178 enoposteljnih sob s pomožnimi ležišči, 60 dvoposteljnih sob in 16 apartmajev, skupno 330 ležišč. V sklopu hotelskega kompleksa je Zagrebški dom s 108 ležišči in hotel Park s 50 ležišči. Zaenkrat je predvideno, da bo na hotelski kompleks vezan tudi hotel Soča z 81 ležišči. Iz tega sledi, da se bo v restavraciji hotela Sava hranilo skupno 569 gostov. Z otvoritvijo hotela je prenehala obratovati restavracija Soča, zato se gostje, kot je že omenjeno, hranijo v restavraciji hotela Sava. Samo restavracijo Soča bomo sčasoma preuredili v kavarno - slaščičarno za popoldanski in večerni promet. V zadovoljstvo gostov, ki stanujejo v hotelu Soča, bomo postregli z zajtrkom v kavarni - slaščičarni Soča.

Z dokončanjem vseh navedenih del bomo v sestavu hotelskega kompleksa poleg samega hotela, hotela Zagrebški dom, hotela Park in hotela Soča obratovali naslednji gostinski obrati:

vsil delavci iz vrtnarije, za katere je bil dan posebej naporen, saj so bili odgovorni za vso organizacijo dela.

Najprej smo ljudi razporedili na skupine, ki so bile sestavljene iz brigadirjev, vojske in ostalih. Pretežni del jih je ostal v parku pred Zdraviliškim domom. Tu so z motikami, grabljami in lopatami zravnali zemljo in odstranili kamenje, tako da bodo lahko vrtnarji zopet posejali travo in nasadili rože. Tudi s samokolnicami je bilo dosti prometa, saj je bilo treba razvoziti velike kupe gramoz in ga nato z grabljami razgrabit. Tudi teraso pred Zdraviliškim domom so lepo počistili.

Celotno Janino s trim stezo so posuli z gramozom, postrigli veje, ki so visele na poti in očistili jarke ob poteh. Tudi na poti na Bellewue se pozna, da so tam delali. Pot so posuli z gramozom, pokosili travo ob poti, tik pod Bellewuem pa uredili stopnice.

Ena skupina pa je uredila sprehajališče na Tržaški hrib. Delovni učinek je bil ta dan zadovoljiv. Poleg tega pa je bil še drugi, ki je tudi pomemben za to akcijo. Tudi naši gostje so bili zelo navdušeni nad takim delom. Radi so se pogovarjali z brigadirji. Kar si niso mogli dopovedati z besedami, so pokazali z rokami in kretnjami, tako da se je marsikdo od srca nasmejal. Tudi

značke so radi pokupili od brigadirjev, vendar so prekmalu pošle. K še boljšemu razpoloženju pa je pripomogla glasba, ki se je dopoldan razlegala pred Zdraviliškim domom, tako da je imel človek občutek, kot da se vse skupaj dogaja kje v brigadirskem naselju. Vzdušje je bilo nepopisno, kdor tega ni doživel, ne more razumeti in lahko mu je resnično žal, da je zamudil to priložnost.

Dan je prehitro minil. Težko nam je bilo, ko smo se komaj spoznali in smo se že morali posloviti. Najprej so odhajali brigadirji, zadonel je njihov Z-D-R-A-V-O, vendar ne za zmeraj, saj so se ta dan sklenila mnoga prijateljstva in obljubili smo si, da se še vidimo. Tudi vojaki so odšli iz Rog. Slatine z dobrimi vtisi. Ker so videli, da bo treba še marsikaj postoriti, so tudi oni kot že prej brigadirji, izrekli pripravljenost še priskočiti na pomoč.

Splošna ocena je, da je akcija dosegla svoj namen, zato naj ne ostane osamljen primer, ampak naj postanejo takšne akcije tradicija, našim mladincem pa spodbuda, da bi kdaj le sodelovali, ne pa samo kritizirali.

Veronika Štefančič

- centralna restavracija v hotelu Sava;
- klubski prostori in večnamenski prostori v pritličju hotela Park z bifejem in vrtno teraso;
- kavarna in slaščičarna v pritličnih prostorih Zagrebškega doma;
- ekspreso lokal v hotelski ulici kompleksa;
- aperitiv bar v hotelski avli z vrtno teraso;
- v zadnjem nadstropju hotela manjši gostinski lokalček, ki ga bomo uredili tako, da bo obenem služil kot razgledna točka;
- slaščičarna - kavarna na Soči, ki bo po vsej verjetnosti tudi priključena hotelskemu kompleksu.

Seznamimo se še s kadrovskimi problemi, ki jih prinaša otvoritev novega hotela. Mesečni plani nočitev za letošnje leto predvidevajo, da bodo od jeseni dalje obratovali samo hoteli, ki spadajo v hotelski kompleks, to so hoteli Sava, hotel Zagrebški dom, Park, nadalje hotel Donat

(Boč samo še oktobra in novembra) ter hotel Zdraviliški dom, Styria, Strossmayerjev dom. Vse ostale hotele bomo zaprli in s tem tudi restavracije, na katere so ti vezani. Iz navedenega sledi, da bomo morali imeti za avgust, september in oktober dovolj delavcev za vse hotele in ostale gostinske obrate, v mesecih izven sezone pa bomo obratovali v omejenem obsegu, zato bo nastal določen presežek kadra. Da bi zagotovili dovolj delavcev, smo jih pričeli sprejemati že spomladi. Za razliko od prejšnjih let beležimo večje število vnaprej izplačanih delovnih ur - rdeči minus za delavce. Na delavskih svetih, zboru delavcev in sindikatu smo se dogovorili:

1. Sprejeti čim več sezonskih delavcev; to se nam na žalost pri kvalificiranih ni posrečilo, ker večina le-teh ni pripravljena združiti delo za določen (kratek) čas; v glavni sezoni zaposliti tudi upokojence, skleniti pogodbe z vajenci za delo.

2. V sezoni zasesti delovna mesta minimalno, vendar tako, da ne bo to v škodo kvalitete dela.
3. Omejiti koristenje letnih dopustov v mesecih glavne sezone, na kar ugodno vpliva možnost zamenjave kapacitet za dopuste z delavci v hotelih na Gorenjskem in obmorskih krajih.

Če strnemo vse navedene probleme okoli zasedbe kapacitet in s tem povezano dobo obratovanja posameznih hotelov in drugih gostinskih obratov ter število delavcev, ki so za stalno združili delo v TOZD, je delikatno vprašanje, ki zahteva razumevanje in dobro boljo prav vseh nas, če hočemo uspešno zaključiti poslovno leto. Težave nas čakajo vse do začetka naslednje sezone. Najlažje bi jih prebrodili s polno zasedenimi prenočitvenimi kapacitetami.

Hotelski kompleks z vsemi navedenimi hoteli in gostinskimi obrati je 10. poslovodstvo naše gostinske dejavnosti. Recepcija

je za navedene hotele skupna, torej je po kapacitetah in številu zaposlenih naše največje poslovanje. Pri minimalni zasedbi delovnih mest bo v hotelskem kompleksu (brez Soče) letos zaposlenih 94 delavcev. To število se bo povečalo, ko bo dokončana adaptacija pritličnih prostorov Parka in Zagrebškega doma. Dogovorjeno je, da bodo vodstvena dela skoraj v celoti zasedli delavci, ki že združujejo delo pri nas. Razumljivo je, da bodo tudi ostala ključna mesta zasedli delavci z večletno prakso, saj bo tako omogočena kontinuiteta pri pripravljanju in strežbi dietalne hrane. Tako bodo potrebni večji kadrovski premiki med obrati. Zajamčiti moramo kvaliteto storitev, pravilno pripravo in strežbo hrane po vseh naših obratih. Še enkrat poudarjam, da bo to omogočeno z enakomerno porazdelitvijo strokovnih delavcev prav v vse obrate, ob njih pa se privajajo novo sprejeti.

Pri primerjanju opreme med hotelom Sava in Donatom ugotovimo, da je v hotelu Sava estetska in funkcionalna ter enakovredna hotelu Donat. Razlike so v starih materialih in delno tudi v inventarju. Tu je viden vpliv uvoznih restrikcij. Hotel Sava je za razliko od hotela Donat opremljen predvsem z domačimi materiali in inventarjem.

Kot je že omenjeno, bodo hoteli v hotelskem kompleksu med seboj povezani z

veznimi hodniki - hotelskimi ulicami, sam kompleks pa z veznim hodnikom s terapijo in preko nje s hotelom Donat ter Zdraviliškim domom in Styrio ter Styrio in Strossmayerjevim domom. Tako bi bilo pod eno streho 7 hotelov s 3 restavracijami, 3 kavarne, 2 slaščičarni, kinodvorana, koncertna dvorana, vsa zdravstvena dejavnost s pivnico mineralne vode, 2 trafiki, 2 frizerska salona, potovalna agencija, 2 razstavna prostora, kozmetični salon, 3 klubski prostori, 2 trgovini s spominki, bazen, savna, dvostezno avtomatsko kegljišče. Poskrbljeno bo tudi za varstvo otrok gostov, predvsem mater samohranilk, torej idealni pogoji za razvoj zimskega zdraviliškega turizma, kakršnih nima skoraj nobeno izmed nam poznanih zdravilišč.

Prepričan sem, da smo prav vsi ponosni na novo pridobljeni hotel, oziroma hotelski kompleks, ki je rezultat truda in zavestnega odrekanja višjim osebnim dohodkom ne samo nas ki sedaj združujemo delo v zdravilišču, temveč tudi vseh naših sodelavcev - upokoencev. Finančna struktura investicije je namreč grajena poleg kreditov tudi na lastnih sredstvih vseh TOZD delovne organizacije Zdravilišča, torej na prispevkih prav vsakega delavca Zdravilišča.

Martin Kene

Mnenja drugih o naši novi pridobitvi

Vabilu uredništva na več strani, naj bi povedali svoje mnenje ob otvoritvi hotela Sava, so se nekateri odzvali. Ko njihova mnenja objavljamo, se jim za sodelovanje tudi zahvaljujemo.

Republiški komite za turizem in gostinstvo:

Ekonomskega razvoja turizma je v preteklih letih stagniral. Zadnji dve, tri leta pa turizem le dobiva svoj ekonomski status in pomen, predvsem zaradi spoznanja o možnostih in ugodnostih, ki jih ta dejavnost nudi za izvoz blaga in storitev na domačih tleh in ustvarjanje deviznega priliva. Za druge gospodarske panoge pa postaja turizem poleg naštetega pomemben tudi zato, ker za svojo reprodukcijo ne rabi direktnega uvoza surovin, niti uvožene tehnologije in znanja. Poleg tega pa nudi turizem velike možnosti ne le za izvoz lastnih storitev, ampak ta plasma vrste proizvodov pod ugodnejšimi pogoji, kot jih dosegamo s prodajo izven meje.

Pridobljene devize so OZD turizma združevale z drugimi dejavnostmi, predvsem z agroživilstvom, farmacevtsko in kemično industrijo. S tem je turizem dobil novo spodbudo za nadaljni razvoj, saj so ostale dejavnosti spoznale v njem možnosti za večje devizne prilive. Rezultat takšnih primerov združevanja sredstev za razširitev materialne osnove dela turizma je tudi izgradnja novega hotela v Rog. Slatini, ki je hkrati eden prvih pionirskih prizadevanj na tem področju in primer za nadaljno investicijsko usmerjenost v turizmu.

Taka devizna in dohodkovna povezanost med Zdraviliščem Rogaška Slatina in Industrijo gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov »SAVA« Kranj je nastala iz oboje-

stranskega ekonomskega interesa in seveda tudi iz spoznanja, da so take povezave obojestransko perspektivna rešitev nadaljnega razvoja.

Prav zdraviliški turizem, ki sicer predstavlja le 7 % pri prenočitvah tujcev v Sloveniji, ima res izjemne možnosti pridobivanja novih deviznih sredstev. Ta vrsta turistične ponudbe tudi v letošnjem letu kaže tendence povečevanja prenočitev in ima komparativne prednosti predvsem v kvalitetnejših kadrin in torej dodatne ugodnosti za razvoj.

Tudi osnovno zdravstvo naj bi se načrtno vključevalo v preventivno zdravstveno varstvo. Taka večja načrtnost vključevanja zdravstva med svoje storitve bo tudi prispevala k še boljšemu izkoriščanju kapacitet, predvsem pa k boljšemu planiranju prodaje na tujem tržišču, kar nam mora biti v sedanjem trenutku osnovni cilj. Novograjeni hotelski objekt v Zdravilišču Rogaška Slatina odgovarja prav temu osnovnemu cilju.

Poslovna skupnost slovenskih naravnih zdravilišč:

Glede razvoja zdravilišča Rogaška Slatina v zadnjih 20 letih je mogoče ugotoviti le eno: s prenovo obstoječih zdraviliških zmogljivosti, z dograditvijo zdravstvenega objekta Terapija in dveh novih zdraviliških hotelov A kategorije je zdravilišče skorajda podvojilo standardne zmogljivosti. To najbolj zgovorno priča o skokovitem zdraviliškem razvoju. Zdraviliške zmogljivosti Rogaško Slatino uvrščajo v sam vrh zdraviliškega turističnega gospodarstva, saj je njen delež kar tretjina vseh slovenskih zdraviliških zmogljivosti. Pa ne zgotji to. Rogaška Slatina z okoli 310.000 nočitvami,

od tega z nad 85.000 nočitvami z gosti iz tujine ustvarja eno tretjino vseh zdraviliških storitev v Sloveniji, blizu 30 % njenih storitev je »izvoznik«, okoli 60 % nočitev domačih gostov koristijo delovni ljudje in občani iz drugih jugoslovanskih republik in pokrajin, okoli 40 % vseh njenih gostov se zateka v zdravilišče Rogaška Slatina na medicinsko rehabilitacijo (bolniki in rekonvalescenti) in še bi lahko naštevali. O kakovosti njenih zdraviliških storitev najlažje sodijo gosti, ki se že dvajset in več let znova vsako leto vračajo - a že to dejstvo pove veliko. Dobro organizirana zdraviliška zdravstvena služba, da druge dejavnosti posebej ne omenjam, je vzrok slovesa doma in na tujem, a tudi jamstvo za jutri.

Vključitev novega zdraviliškega hotela »Sava« v povečano zdraviliško ponudbo povečuje zdraviliške zmogljivosti - v okviru skupnosti slovenskih naravnih zdravilišč - že na 5.000 ležišč z vso potrebno balneoterapevtsko in tudi drugo infrastrukturo. Slovenska zdraviliška dejavnost tako dobiva že nad 1.000 ležišč v najvišjih hotelski kategoriji, kar usmerja bodočo zdraviliško-turistično dejavnost in razvoj in naravnost terja, da v prihodnje še bolj in hitreje kompletiramo zdraviliško turistično ponudbo, okrepimo izven penzijsko porabo in da še uporneje povečujemo prizadevanje za pridobivanje zdraviliških obiskovalcev iz tujine. Rogaški Slatini se vse hitreje uresničujejo pogoji, da bo v kraju sleherni zdraviliški delavec in krajan živel za turizem in predvsem od turizma. Za gosta bo to nova kakovost, vsekakor bogatejša. Navada je, da se ob taki pomembni delovni zmagi izrečejo čestitke. Zadrega je v tem, da je vselej preveč imen, ki jih je potrebno naštet - vsakdo je po svoje prispeval svoj delež, a vendarle upornosti in zagnanosti za razvoj Rogaške Slatine generalnemu direktorju Zdravilišča, Lojzetu Libniku velja posebej čestitati!

Sava Kranj:

Ob odprtju hotela SAVA, ki je plod skupnega vlaganja delavcev Zdravilišča Rogaška Slatina ter delavcev Industrije gumijevih, usnjenih in kemičnih izdelkov Sava Kranj, v imenu delavcev Sava iskreno čestitamo kolektivu Zdravilišča Rogaška Slatina ter ponovno izražamo zadovoljstvo, da sta se naša kolektiva ob tem projektu našla in se dohodkovno povežala.

Izkušnje dosedanjega dvoletnega sodelovanja, odkar nas povezuje sporazum o skupnem vlaganju in združevanju deviznih sredstev, so porok za to, da bo naše sodelovanje še dolgo in uspešno in da se ne bo omejevalo samo na združevanje deviz in na širitev zdraviliških zmogljivosti, čeprav je prav to brez dvoma glavni motiv, ki nas je združil. Že v dosedanjih dveh letih pa so se stakle tudi nekatere druge vezi, ki zblížujejo in povezujejo delavce obeh kolektivov in to na področju športa, kulture, medsebojnega obveščanja ter sodelovanja družbeno političnih organizacij. Naši delavci vse bolj spoznavajo vaš vzorni kolektiv in vse bolj so prepričani, da so ravnali prav, ko so se odločili da se z vami dolgoročno dohodkovno povežejo. V tem pričakovanju nas ne morejo omajati niti hitro spreminjajoči se predpisi s področja deviznega poslovanja, ki pri nekaterih vzbujajo dvome v

smotrnost takih skupnih naložb.

Ponosni smo, da v enem od naših najbolj poznanih in najbolje organiziranih zdravilišč stoji hotel, ki nosi ime SAVA in zadovoljni smo, ker smo prispevali k njegovi izgradnji.

Prepričani smo, da bo privabil marsikaterega tujega gosta ter uspešno pomagal ustvarjati devize, ki so že doslej ničkolikokrat preprečile, da se stroji v naši delovni organizaciji niso prenehale vrteti. Ob enem pa smo veseli, ker so na tem projektu pognale korenine sodelovanja med našima dvema kolektivoma, za katere sem prepričan, da se bodo v prihodnosti razraščale, krepile in obrodile še nove sadove.

Mizarstvo Rogaška Slatina:

Zdravilišče Rogaška Slatina je zopet bogatejša za sodoben objekt, ki pa ni samo pomembna pridobitev za Rogaško Slatino, temveč za celotno družbeno skupnost. Z izgradnjo novega hotela se bo povečala zdraviliško-turistična ponudba, kar daje garancijo za še uspešnejše gospodarjenje.

Ker je naša delovna organizacija udeležena kot izvajalec del te pomembne investicije je prav, da tudi mi izrazimo svoje mnenje, kaj pomeni za naš kolektiv sodelovanje pri izgradnji tako zahtevnega objekta. Dobri poslovni odnosi z Zdraviliščem nas vežejo že desetletja, saj nastanek današnje delovne organizacije »Mizarstvo« izhaja iz skupine ljudi, ki so bili zaposleni v Zdravilišču kot vzdrževalci hotelov. Že vsa povojna leta zadovoljujemo potrebe Zdravilišča z našimi izdelki in sodelovali smo pri vseh adaptacijah obstoječih hotelov v Rogaški Slatini, zato so nam bila zaupana tudi dela pri opremljanju novega hotela »SAVA«. Po daljši razpravi v kolektivu in usklajevanju z investitorjem smo kot kooperanti delovne organizacije »ELEKTROKOMMERCE« Zagreb, ki je prevzela kompletno opremo hotela, prevzeli tudi mi izdelavo vse individualne opreme, katere vrednost presega z dodatnimi deli 20.000.000,00 dinarjev.

Dela so z naše strani potekala po predvidenem planu, neugodne vremenske razmere v zimskih mesecih so onemogočale normalno delo izvajalcu gradbenih del, kar je imelo za posledico, da objekt ni bil pravočasno pripravljen za montažo naše opreme. Zaradi tega smo z ostalimi finalisti in izvajalci obrtniških del prišli v časovno stisko in zamujali postavljene roke.

Da bi vsaj delno nadoknadili zamujeno, smo morali uvesti podaljšanje delovnega časa in se z delavci dogovoriti za delo ob prostih sobotah in nedeljah. Ker so se istočasno pojavljale tudi težave z nabavo nekaterih repromaterialov in ker so bila naša dela vezana na dokončanje del drugih obrtnikov, so kljub vsem našim prizadevanjem ostala nekatera dela nedokončana, vendar pa to ne bo oviralo koriščenja dela hotelskih kapacitet in ostalih potrebnih prostorov. Dela bomo nadaljevali in prizadevali si bomo, da bo celoten objekt v najkrajšem času na razpolago gostom, kar pa ni povsem odvisno od nas samih, temveč od vseh ostalih kooperantov, ki delajo na objektu.

Kolektivu Zdravilišča Rogaška Slatina čestitamo k doseženemu uspehu, vsem vodstvenim delavcem se zahvaljujemo za

zaupanje in želimo, da se poslovni odnosi in sodelovanja tudi v bodoče odvijajo v korist delavcev obeh kolektivov. S skupnimi napori in medsebojnim zaupanjem bomo lažje uresničevali zastavljene cilje stabilizacije ter prispevali k hitrejšemu reševanju težke gospodarske situacije, v kateri se nahajamo.

SOZD Merx Celje

Izgradnja hotela »SAVA« v Rogaški Slatini predstavlja izjemno pridobitev na področju gostinsko turistične dejavnosti, ne samo v Rogaški Slatini, temveč širše v regiji in SR Sloveniji.

Hotel »SAVA« bo bistveno popestril in

Prostovoljna akcija čiščenja

Rekli bi »piko na i.« Ob tej misli moramo nekoliko kritično osvetliti prostovoljno delo, pri urejanju parka in pri čiščenju hotela Sava za slavnostno otvoritev.

Potek akcije je bil dobro zastavljen in v danih okoliščinah dobro opravljen. Poziv k temu je pri večini naših delavcev naletel na vsesplošno pripravljenost za sodelovanje. Zgrabili so za lopate, grablje, cunje, metle in za druga orodja in se z vso vnemo lotili dela. Odzvali so se delavci iz zdravstvenega in iz gostinskega sektorja, iz naših remontnih delavnic TOZD-3 in iz skupnih služb.

Pri tem je bilo mnogo Sizifovega dela. Se pravi, že urejen in očiščen park, so ponovno onesnažili kamioni in druga vozila, pa je bilo vse treba znova čistiti in urejati. Nič bolje ni bilo v hotelu, ko so številni delavci-monterji ponovno pomen drali očiščena tla, zaprašili pobrisane šipe, stepe, pohištvo in drugo. Ob 14. uri na dan otvoritve so bili notranji prostori hotela podobni velikemu mravljišču, kjer je vse nosilo, zabijalo, kričalo, ukazovalo in želelo svoje delo čimpreje privedi do kraja.

Velik delež pri urejanju so prispevali brigadirji iz Bistrice in naši mladinci.

Vsem udeležencem gre pohvala. Svoje začudenje so izražali tujci, naši gosti, ko so občudovali delo, ki pa ne bo plačano z denarjem. Kaj takega si pri njih ni mogoče niti v sanjah zamisliti.

Hotel Sava - pomembna obogatitev ponudbe

Hotel Sava s svojimi 330 posteljami predstavlja bistveno obogatitev nastanitvene kapacitete Zdravilišča. Pomen hotela za izboljšanje in razširitev ponudbe ni samo v pridobljenem številu novih postelj A kategorije, marveč daje s priključenima dependansama Zagrebški dom in Park ter s pokrito povezavo na zgradbo Terapije veliko boljše pogoje za zimsko obratovanje. To bo nedvomno prispevalo k zmanjšanju sezonskega nihanja v zasedbi.

Samo povečanje kapacitete pa ni zadostna garancija za pridobitev novih gostov. Zavedati se moramo, da je konkurenca na mednarodnem tržišču vedno močnejša. Vse to zahteva prilagoditev naše primarne in sekundarne ponudbe potrebam in specifičnosti povpraševanja. Ker zaradi omejenih sredstev nekaterih prvot-

kvalitetno izboljšal ponudbo, posebej na področju zdraviliškega turizma v Rogaški Slatini, s tem pa seveda tudi ponudbo v celotni regiji.

Menimo, da obstojajo velike možnosti poslovnega sodelovanja med Zdraviliščem Rogaška Slatina in SOZD MERX Celje.

Več bi sicer lahko dosegli na področju blagovnih pretokov in oskrbe pa tudi na področju izmenjave gostov, pri čemer mislim na kompleksno ponudbo turističnih zanimivosti širšega območja in podobno.

Ob pomembni delovni zmagi izrekamo kolektivu Zdravilišča Rogaška Slatina iskrene čestitke!

Med vsakim žitom je tudi nekaj ljulike. Žal, tudi pri tem je bilo nekaj namernih abstinentov. Želimo, da bi jih bilo v bodoče manj; manj tudi pripomb, češ, naj kar delajo.

Prispevek je bil velik po svojem moralno-političnem učinku. Naši povabljeni gostje so bili zopet deležni naše kulturne potrebe. Stane Čujež

OBVESTILO REŠEVALCEM KRIŽANKE

V majski številki se nam je pri objavi križanke zgodila neprijetnost. Križanko smo označili za nagradno, pomotoma pa je bil izpuščen razpis nagrad. Poleg tega je bilo v sami križanki tudi nekaj pojmov in opisov, ki jih splošni enigmatični kriteriji ne dovoljujejo.

Reševalcem se za napako opravičujejo, popravili pa jo bomo z objavo nove nagradne križanke, morda že v prihodnji številki Vrelcev. Uredništvo

ZAHVALA

Ob boleči izgubi dragega moža Dragota se iskreno zahvaljujem sodelavcem za darovano cvetje in Zdravilišču za darovani venec.

Žalujoča žena Nežika Anderluh z otroki

no načrtanih del po projektu ne bo možno izvršiti (bar, ureditev pritličja Parka idr.), moramo poiskati vse možnosti, da obogatimo ponudbo z novo vsebino v obstoječih gostinskih kapacitetah in v kapacitetah, namenjenih za razvedrilo.

Dober odnos do gosta na vsakem koraku, na vseh področjih naše dejavnosti, in kvalitetna ponudba, sta močna faktorja, ki poleg uspešnosti samega zdravilnega učinka vrelca in terapije lahko zadovoljita še tako zahtevnega gosta. Ne smemo zanemariti dejstva, da nam lahko več kot 30.000 gostov, ki vsako leto obiščejo Zdravilišče, z dobro ustno propagando veliko pripomore pri uvajanju in promociji naše povečane ponudbe v javnosti - tako na domačem kot na tujem tržišču. Vemo, da so propagandne akcije po klasični poti, v

obliki medijske propagande in distribucije prospektnega in drugega propagandnega materiala zelo drage, hkrati pa ne zagotavljajo uspeha. V časopisih, revijah, na televiziji, radiu ter v drugih medijih se potrošnik - potencialni gost srečuje s poplavo najrazličnejših informacij in drugih ponudb, kar razbija pozornost in zmanjšuje učinek teh objav.

Potencialnega gosta je treba prepričati, da je zdravljenje, programirani aktivni oddih, oddih ali počitnice v našem Zdravilišču tisto, kar potrebuje in kar ga bo zadovoljilo. Pri pridobivanju zaupanja v kvaliteto našega dela pa lahko največ pripomore dobra ustna propaganda. Ta je najbolj pristna in pokaže na tiste specifičnosti, ki jih ne prikazujejo prospekti in drugi propagandni materiali.

Pri promociji ponudbe oziroma predstavitvi širšemu krogu prebivalstva lahko veliko pripomorejo stiki z javnostjo. Tako imenovana dejavnost PR - public relations, je oblika, ki skozi posnemanje posameznih zanimivosti o Zdravilišču ter o dogodkih v njem omogoča, da o Zdravilišču in njegovi ponudbi prihajajo zanimive vesti v razne medije. Ta oblika pa istočasno ne zahteva visokih stroškov, s katerimi so sicer povezani klasični oglasi in propagandne objave. Poleg tega je pomembno, da bralci ali gledalci rajši spremljajo oziroma berejo takšne novice.

Opisane aktivnosti so predpogoj za uspešen plasma tako obstoječe kot nove kapacitete, za ustrezno strukturo klientele in uspešno gospodarjenje. Prodajna funkcija je lahko uspešna na področju plasmaja in v aranžmajih dosega ustrezne cene, če so zagotovljeni predpogoji, ki poudarjajo do-

ločene prednosti pred drugimi ponudniki na tržišču. Ali se bo sklenjena pogodba z organizatorjem potovanja - touroperatorjem, potovalno agencijo, delovno organizacijo ali drugimi komitenti uspešno izvajala in koliko gostov bomo na tak način ter z direktno prodajo pridobili, je tako kratkoročno, predvsem pa dolgoročno gledano, odvisno od kvalitete in izbora naše ponudbe.

S prvimi akcijami za plasiranje povečane nastanitvene kapacitete je prodajna služba pričela že v prvi polovici leta 1981. Potekajo številne akcije za tesnejše sodelovanje s posameznimi organizatorji, agencijami in drugimi posredniki predvsem na tujem tržišču. Opravljene so promocije v Rogaški Slatini in na tržišču, obiski strokovnih skupin zdravnikov, uslužbencev potovalnih agencij in drugih posrednikov, novinarjev itd. Tako smo uspeli hotel Savo uvrstiti v glavnem v vse prodajne programe za leto 1982 pri teh posrednikih. Skupaj z nekaterimi domačimi organizatorji potovanj Kompasom, Atlasom, Kvarner-Expresom, Globturom in nekaterimi drugimi je opravljeno več poskusov za prodor na oddaljenejša tržišča v Švico, skandinavske dežele, Izrael itd. Prvi rezultati iz teh aranžmajev se bodo pokazali v drugi polovici leta 1982, več pa pričakujemo v letu 1983.

Za hotel Savo je letos uvajalno leto, zato pri zasedbi računamo predvsem na goste iz presežka povpraševanja po visoki kategoriji nastanitvene kapacitete - hotela Donat v jesenskih mesecih, kar bo omogočilo načrtovano zasedbo kapacitet. Seveda lahko računamo z uspešno zasedbo le pod pogojem, da bo projekt v celoti dokončan v

predvidenem roku, kar velja tako za sam hotel kot tudi za povezavo hotela s Terapijo in sosednjima objektoma. V prvih mesecih obratovanja se gostje neradi odločajo za novi hotel, zato je dober start odvisen od presežka povpraševanja po ustrezni kapaciteti in zagotovljene kvalitete storitev v prvem obdobju.

Prodajna služba se je z reorganizacijo in delno kadrovske dopolnitvijo od 1. aprila letos lotila nadaljne akcije. Že pozimi smo razposlali ponudbe komitentom na domačen tržišču in pričeli s podrobnejšo obdelavo tržišča po področjih, ki glede na indikacije gravitirajo na Rogaško Slatino. Obiske v delovnih organizacijah, skupnostih zdravstvenega zavarovanja, občinskih in republiških organih za vprašanja borcev in vojaških invalidov opravljamo skupno z zdravnikom, ker poskušamo doseči kar se da dobro povezavo s posameznimi sredinami s strokovnega - medicinskega vidika.

(se nadaljuje)

Milan Zagoda

VRELCI - glasilo delavcev Zdravilišča Rogaška Slatina. Izdajajo ga delavski sveti vseh TOZD in SDS Zdravilišča. Izhaja mesečno v nakladi 1100 izvodov in ga prejema vsi člani delovne skupnosti brezplačno. Ureja ga uredniški odbor. Glavni in odgovorni urednik: Božo Kolar, tehnični urednik Anton Silvnik, lektor Vlado Kern. Tisk in oblikovanje Tiskarna Cinkarne Celje. Glasilo je oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov na osnovi mnenja republiškega sekretarja za informacije.
